
Vergaderjaar 2016–2017

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1769

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juli 2017

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad Buitenlandse Zaken van 17 juli 2017.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

MH17

Nederland kreeg de gelegenheid om na de introductie van Hoge Vertegenwoordiger Mogherini (HV) kort stil te staan bij de ramp met vlucht MH17. In de verklaring die Nederland aflegde werd de HV bedankt voor de verklaring namens de EU-lidstaten en de voortdurende en onvoorwaardelijke steun voor het strafrechtelijke onderzoek en de vervolging en berechting van de daders in lijn met VNVR resolutie 2166. Nederland onderstreepte het belang van het internationale draagvlak, mede gezien het internationale karakter van de tragedie met MH17. Nederland heeft de Raad geïnformeerd over het besluit van de JIT-landen om de verdachten in Nederland terecht te laten staan en dit in te bedden in internationale samenwerking en steun.

Venezuela

De Raad ging kort in op de ontwikkelingen in Venezuela. Daarbij werden zorgen geuit over de verslechterde situatie in de afgelopen weken en over de verkiezingen die op 30 juli zullen plaats hebben voor de grondwetgevende vergadering. De Raad zal de ontwikkelingen uiteraard zeer nauw blijven volgen.

EU Global Strategy

De Raad besprak de prioriteiten voor het tweede uitvoeringsjaar van de EU Global Strategy (EUGS). De Hoge Vertegenwoordiger (HV) benadrukte daarbij dat het werk op thema's als veiligheid en defensie, *resilience*, *integrated approach* en de nexus intern-extern voortgezet zal worden. Er was overeenstemming dat de EUGS intensievere samenwerking op bijvoorbeeld het terrein van veiligheid en defensie heeft versneld. In aanvulling op de genoemde thema's stelde de HV voor om twee nieuwe prioriteiten toe te voegen: 1) de rol van de EU in het versterken van de multilaterale wereldorde en 2) de noodzaak om te investeren in regionale samenwerking.

Noord-Korea

De Raad sprak over de ontwikkelingen ten aanzien van Noord-Korea. Dit gebeurde mede tegen de achtergrond van de Noord-Koreaanse raketlancering op 4 juli, de besprekingen hierover in de VN Veiligheidsraad en de G-20, en de recent aangetreden regering van president Moon in Zuid-Korea.

De Raad veroordeelde de raketlancering van 4 juli ten sterkste en riep Noord-Korea op zich volledig en onvoorwaardelijk aan zijn verplichtingen onder relevante resoluties van de Veiligheidsraad te houden. De Raad sprak tevens steun uit voor de inspanningen van Zuid-Korea om te komen tot een geloofwaardige dialoog met Noord-Korea, gericht op vermindering van regionale spanningen en tot een proces dat moet leiden tot denuclearisering van het Koreaanse schiereiland. De EU kan daarbij in overleg met internationale partners een rol spelen. Ministers benadrukten het belang dat de internationale gemeenschap eensgezind optreedt ten aanzien van Noord-Korea, ook waar het de implementatie van de huidige VN-sancties tegen Noord-Korea betreft. Tevens spraken zij opnieuw hun zorgen uit over de verschillende manieren waarmee het Noord-Koreaanse regime zijn nucleaire en raketprogramma's blijft financieren, waaronder via geldstromen die de tewerkstelling van Noord-Koreaanse arbeidsmigranten in het buitenland genereren. Samen met enkele andere lidstaten heeft Nederland een gezamenlijke stevige aanpak van deze problematiek

in EU-verband bepleit. Afgesproken is dat de lidstaten waakzaam blijven over misstanden op dit gebied.

Libië

De Raad sprak onder dit agendapunt vooral over de politieke situatie. Een politieke oplossing tussen de Libische partijen is noodzakelijk om uitdagingen op het gebied van migratie en de terrorismedreiging tegen te gaan. Verschillende lidstaten, waaronder Nederland, lichtten toe op welke wijze zij het politieke proces ondersteunen en faciliteren. De Raad onderstreepte daarbij de leidende rol van de VN in dit proces, ondersteund door het Kwartet (EU, VN, Afrikaanse Unie, Arabische Liga), en sprak brede steun uit voor de nieuwe VN-gezant voor Libië. Als positieve ontwikkeling werd genoteerd dat de olie-inkomsten stijgen.

De Raad onderstreepte tevens het belang van operatie Sophia en besprak in dit kader de GVDB-activiteiten in Libië waaronder de EUBAM-missie, mogelijkheden voor verdere uitbreiding van de activiteiten richting Zuid-Libië en training aan de kustwacht. In dit kader werd ook de zorgwekkende situatie van migranten in Libië besproken. Dit kwam ook ter sprake tijdens de discussie over migratie. De Raad verlengde tevens het mandaat van de EUBAM-missie tot 31 december 2018. De HV maakte verder bekend dat over verlenging van het mandaat van operatie Sophia, dat op 27 juli a.s. verloopt, bij enkele lidstaten nog vragen bestonden.

Migratie

Dit onderwerp was op het laatste moment toegevoegd aan de agenda van de Raad. De Raad sprak in aanwezigheid van de directeur-generaal van de International Organization for Migration (IOM) en de Hoge Commissaris voor Vluchtelingen (UNHCR) over migratie en de centrale Middellandse Zeeroute. In de discussie wezen IOM en UNHCR opnieuw op de moeilijke omstandigheden waaronder in Libië moet worden gewerkt. Enkele lidstaten, waaronder Nederland, vroegen aandacht voor de vaak erbarmelijke omstandigheden in detentiecentra in Libië. De inspanningen van de EU en de lidstaten zijn weliswaar groot, maar de migratiedruk blijft onverminderd hoog. De HV wees tegen die achtergrond op de noodzaak voor de EU om nog beter en effectiever gezamenlijk op te trekken. IOM en UNHCR gaven verder aan dat de dialoog met transit- en herkomstlanden in Afrika moet worden geïntensiveerd. Ook zou moeten worden gewerkt aan registratie in opvangcentra buiten de EU, gekoppeld aan goede informatiecampagnes en werkgelegenheidsprogramma's. UNHCR wees er ook op dat hervestigingcijfers omhoog moesten. Lidstaten intervieneerden langs bekende lijnen, waarbij Italië opnieuw een oproep deed tot een gezamenlijke oplossing voor opvang van migranten die vanuit Libië de Italiaanse landsgrenzen bereiken.